

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20C/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613202204
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:8613202204.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobcu A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XX, A. E. F., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátka kancelária so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, IČO: 31 954 448 proti žalovanému Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 18 800,- Eur s úrokom z omeškania 8,75 % zo sumy 18 800,- Eur od 17. 04. 2013 do zaplatenia, a to všetko v lehote 20 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanému vo výške 100% z priznanej sumy, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v lehote 20 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu vo výške 100 000 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia spolu s úrokom z omeškania a trovami konania titulom nezákonného rozhodnutia, ktorým je uznesenie vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii Stred v Banskej Bystrici, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

2. Žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Zo žaloby žalobcu bolo zistené, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 5T/165/2005 zo dňa 07. 04. 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 1TO/100/2011 zo dňa 16. 05. 2012 bol spod obžaloby oslobodený.

4. Informácie o jeho trestnom stíhaní, ktoré sa ukázalo ako nezákonné a v tejto súvislosti šírené nepravdivé informácie o jeho osobe vrhli na jeho osobu vysoko negatívny tieň. Poškodili ho a poškodzujú dodnes, a to v profesionálnom aj súkromnom živote. Došlo k poškodeniu všetkých jeho osobnostných práv, najmä práva na česť, dôstojnosť, súkromie a meno a to v dôsledku trestného stíhania a väzby, v ktorom bol nakoniec oslobodený. Nezákonným vznesením obvinenia bolo zasiahnuté extrémne

negatívnym spôsobom do jeho života, a to na všetkých jeho úrovniach, tak spoločenskej, profesionálnej, osobnostnej a rodinnej. Nikdy sa nepodieľal na nezákonnom konaní, ktoré by zakladalo dôvodnosť jeho obvinenia za trestný čin. Trestným stíhaním trpela a trpí jeho občianska česť, dôstojnosť, dôveryhodnosť a nielen vo vzťahu k policajnému zboru, jeho rodine, ostatným spoluobčanom ale aj vo vzťahu k širokému okoliu, v ktorom sa pohyboval, pohybuje a bol aj je známy. Vznikli mu negatívne následky spojené s ďalším výkonom povolania. Tieto okolnosti nepociťoval negatívne len on ale aj jeho rodina, manželka, deti, rodičia, ďalšie blízke príbuzenstvo a známy, ktorý s ním zostali lojálni. Viaceré osoby s ním a jeho rodinou prerušili kontakty a vznikli situácie, že napríklad v kostole počas obradu, keď si ľudia navzájom podávajú ruky mu odmietli vedľa stojaci ľudia podať ruku, respektíve podávali ju a keď zbadali, že vedľa nich stojí ruku stiahli a otočili sa mu chrbtom. Deti a manželka prežívali v súvislosti s trestným stíhaním a šírenými klamstvami o jeho osobe ťažké depresívne stavy. Došlo k úplnej negácii možností jeho uplatnenia sa v profesionálnom, verejnom a osobnom živote. Taktiež v súčasnej dobe má problémy plnohodnotne sa uplatniť na pracovnom trhu aj keď bol spod obžaloby oslobodený. Profesionálne a spoločensky sa stal nepoužiteľným a nežiaducim. Stratil svoju vážnosť, česť a úctu, ktorú požíval v súkromí, na verejnosti i v profesionálnom živote. V komunálnych voľbách 2010 mu nebolo umožnené kandidovať na post starostu obce A. E. F., kde má trvalý pobyt z dôvodu, že okresná rada strany Smer nesúhlasila z dôvodu jeho trestného stíhania a negatívnej medializácie jeho osoby. Požiadal Úrad súkromných bezpečnostných služieb v Bratislave o udelenie licencie na súkromnú bezpečnostnú službu a licencie na detektívnu službu. Žiadosť mu bola zamietnutá z titulu nespĺnenia podmienky spoľahlivosti podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona o SBS. Po nazretí do spisu zistil, že nespĺňanie podmienky spoľahlivosti predstavuje obvinenie z trestného činu ublíženia na zdraví a iné. Je to iba časť ujmy, ktorá mu v súvislosti s trestným stíhaním vznikla. Tieto okolnosti sa negatívne prejavili na zdravotnom stave manželky a detí.

5. Jeho trestné stíhanie bolo realizované v rozpore so zákonom, je spôsobilé vyvolať aj vznik nemajetkovej ujmy vo sfére osobnostných práv. V dôsledku trestného stíhania nedošlo u neho k obnoveniu pôvodných väzieb a k riadnemu začleneniu sa do všetkých sfér života ako tomu bolo pred začatím trestného stíhania ale naďalej v značnej miere a intenzite pretrvávajú dôsledky trestného stíhania.

6. Pre účely odškodnenia nie je možné izolovane posudzovať samotné trestné stíhanie, na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. V dôsledku trestného stíhania došlo k zmene postojov spoluobčanov, k jeho osobe prameniacej z nedôvery voči nemu, stal sa predmetom ohovárania, osočovania masívne a agresívne živých väčšinou mienkotvorných médií.

7. Náhradu nemajetkovej ujmy si uplatňuje vo výške 100 000 Eur.

8. Listom zo dňa 15. 10. 2012 požiadal SR MV SR v rámci predbežného prerokovania nároku o jej náhradu a trovy predbežného prerokovania 1520,02 Eur. Žalovaný obdržal podanie dňa 16. 10. 2012 o čom predložil ako dôkaz doručku. Žalovaný návrh odmietol listom zo dňa 27. 03. 2013. Šesťmesačná lehota na uspokojenie jeho nároku uplynula dňa 16. 04. 2013 a od 17. 04. 2013 je žalovaný v omeškaní.

9. Žalobca uviedol, že si nároky uplatňuje podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Zároveň si uplatňuje podľa § 121 ods. 3 OZ náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a to náhrady nemajetkovej ujmy v rámci predbežného prerokovania nároku z hodnoty 100 000 Eur, čo podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavuje odmenu za úkon právnej služby 625,71 Eur a 7,63 Eur režijný paušál a 20 % DPH, čo je suma 760,01 Eur.

10. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní bolo zistené, že v roku 2004 bolo voči nemu začaté konanie vo veci, v roku 2003 a 2004 bol vzatý do väzby, kde bol deväť mesiacov, prepustený bol dňa 25. 08. 2004. Počas výkonu väzby bol stále policajtom. V máji 2005 vykonával funkciu starší referent špecialista na Úrade boja proti organizovanej kriminalite PZ odbor Východ, oddelenie odhaľovania Košice naďalej vykonával prácu policajta. Uviedol, že v roku 1986 sa oženil, má tri deti, z ktorých v roku 2005 bol jeden maloletý, dvaja končili strednú školu, manželka bola zamestnaná ako asistentka učiteľa na základnej škole. Počas výkonu väzby mal pozastavený plat. Uviedol, že vykonával prácu radového policajta,

aktívne sa venoval futbalu, trénoval mladých futbalistov, bol známy v širokom okolí nielen v Prešove, jednak z dôvodu výkonu jeho práce, lebo prichádzal do kontaktu s pracovníkmi prokuratúry, súdov a iných inštitúcií. Bol vnímaný ako zodpovedný, dosahoval v rámci SR najlepšie výsledky a bol hodnotený ako najlepší pracovník úradu. Koncom roku 2003 mal byť nominovaný na vyššiu policajnú funkciu na riaditeľa Krajskej kriminálky Prešov, k čomu však nedošlo z dôvodu, že sa začalo voči nemu trestné stíhanie. Do roku 2003 nemal žiadne problémy, dosahoval špičkové výsledky na základe čoho mal byť aj nominovaný na vyššiu funkciu. Viedol život tak, že navštevoval divadlá, športové podujatia, bol pozývaný na rôzne rezortné oslavy, pracovné stretnutia na najvyššej úrovni i vzhľadom na plnenie profesných povinností. Do začatia trestného stíhania viedol riadny rodinný život, vzorne sa staral o tri deti spolu s manželkou, v manželstve nemali žiadne problémy. S trestným stíhaním problémy nastali, začala sa prehnaná medializácia, zverejňovanie jeho fotografií, jeho osobných údajov. Na pojednávania chodili médiá, ktoré ho snímali, nahrávali, bolo to v televíznych správach, vždy boli uverejňované uznesenia s jeho riadnymi údajmi.

11. V čase, keď začalo voči nemu trestné stíhanie, osoby, ktoré on trestne stíhal začali chodiť autami okolo jeho bydliska, provokatívne krúžili okolo bytového domu, boli rôzne výsmešky, uštipačné veci. Žije v Obci A. E. F., v obci zavládla negatívna klíma voči nemu ako aj voči poškodeným, ktorý vypovedali v konaniach, ktoré veci riešil. Nastal strach u neho, manželky, detí, syn čelil v škole útokom zo strany spolužiakov, že jeho otec je stíhaný a preto ho aj preložili na inú základnú školu. Stretávali sa s negatívami aj manželka v zamestnaní, deti na futbale na neho pokrikovali, že je kriminálnik. V obchode do jeho príchodu sa ľudia rozprávali, potom zmĺkli. V zamestnaní pociťoval tlak, nedostával odmeny, bol mu zastavený kariérny postup, cítil sa depresívne, nespával. Túto situáciu s ním prežívali aj jeho rodičia. Odvracali sa od neho ľudia, keďže nebolo spoločensky vhodné hlásiť sa k jeho menu, či už v zamestnaní alebo v bežnom živote.

12. Dňa 13. 04. 2006 bol prepustený zo služobného pomeru, potom nastúpil na 21 dní do väzby, bol nezamestnaný. Dňa 01. 12. 2006 si zriadil živnosť – administratívna činnosť a iné práce, ktorú vykonáva aj v súčasnej dobe. Nevedel sa zamestnať, keďže ho ľudia odmietali, lebo vedeli, že je stíhaný, čo bolo medializované. V komunálnych voľbách v roku 2010 bol oslovený miestnou organizáciou strany Smer, aby kandidoval za poslanca a starostu G. A. E. F.. S kandidatúrou dal súhlas, avšak okresná rada v Sabinove ho odmietla z dôvodu, že je trestne stíhaný. Žalobca na pojednávaní uviedol, že sa volieb zúčastnil ako kandidát za poslanca, dostal sa do obecného zastupiteľstva ako poslanec a funkciu bude vykonávať do decembra 2014. Zároveň kandidoval ako nezávislý kandidát na funkciu starostu obce v komunálnych voľbách a bol zvolený za starostu G. A. E. F.. Uviedol, že pri kandidatúre čelil rôznym útokom, otázkam, musel dokladovať, že bol oslobodený a že je úspešný v rôznych konaniach o ochranu osobnosti. Viacerí od neho chceli, aby predložil, že má čistý register trestov. Napriek tomu sa nevyhol útokom, že je zlodej, kriminálnik, a to aj pred samotnou volebnou komisiou.

13. V roku 2010 požiadal o udelenie licencie na detektívnu a strážnu službu, ktorá mu nebola pridelená z dôvodu trestného stíhania. Poukázal napríklad na to, že jeho kolega, ktorý bol trestne stíhaný s ním licenciou dostal.

14. Žalobca uviedol, že prvýkrát mu bolo vznesené obvinenie dňa 04. 12. 2003.

15. Žalobca na otázky právneho zástupcu žalovaného uviedol, že počas i obdobia, keď bol trestne stíhaný a zároveň vykonával prácu policajta bol rozsah jeho práce určený pracovnou náplňou, ktorá sa papierovo nezmenila, ale zmenila sa tak, že pociťoval, že nebol nasadzovaný na rôzne akcie, zmenil sa prístup ľudí voči nemu a bol kontrolovaný nadriadenými. Uviedol, že tieto následky, ktoré vznikli súviseli s celým trestným konaním a trestnými stíhaniami, ktoré v tej dobe existovali, než sa to oddeliť na konkrétne trestné stíhanie. Uviedol, že následky súviseli vždy s každou vecou, nikto mu nepovedal alebo nevytýkal vždy konkrétnu vec, ale vždy sa to stupňovalo s ďalším trestným stíhaním a ďalšou medializáciou. Zároveň uviedol, že má viac konaní o náhradu škody a uviedol, že v princípe v uvedených konaniach tvrdí totožné skutočnosti.

16. Právny zástupca žalobcu uviedol, že každé ďalšie trestné stíhanie u žalobcu spôsobovalo stav beznádeje, nespravodlivosti a následky, ktoré žalobca prežíval čoraz intenzívnejšie sa zväčšovali. Uvedené konkrétne trestné stíhanie, z ktorého si odvodzuje nemajetkovú ujmu je pri ňom podstatné

predovšetkým to ako to pociťoval žalobca a nové trestné stíhanie nielenže spôsobilo nové následky, ale oživilo a obnovilo aj následky z trestného stíhania predošlého.

17. Žalovaný namietal v konaní, že v mene štátu by mala konať ako orgán oprávnený konať v mene štátu. Mal za to, že takýmto orgánom je Ministerstvo vnútra SR, proti ktorému aj pôvodne žalobca podal žalobu, keďže ide o orgán, u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku a uvedená žiadosť nebola postúpená na iný orgán. Zároveň poukázala na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z., keďže žalobca za titul pre nárok označil uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré vydal vyšetrovateľ a nie orgán podľa osobitného predpisu v trestnom konaní s tým, že ustálená judikatúra považuje za nezákonné len a výlučne uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré vydal vyšetrovateľ a teda nie akúkoľvek inú činnosť v rámci prípravného konania, či konania pred súdom, ktorú by realizoval orgán podľa osobitného predpisu v trestnom konaní. Zároveň uznesenie o vznesení obvinenia je predbežne vykonateľné dňom jeho vydania a teda už dňom vydania takéhoto rozhodnutia má vznikáť škoda. Mal za to, že nie je oprávnená konať v mene SR.

18. Žalovaný uviedol, že nárok na náhradu škody nebol s ním prerokovaný, čo je základný procesný prvok na pripustenie. Z výsluchov, ktoré boli vykonané v priebehu konania nevyplývajú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce výšku nemajetkovej ujmy, ktorá je nedôvodná, neprimeraná a nepreukázaná. Poukázal, že zákon č. 514/2003 Z. z. upravujúci náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím neobsahuje takú zákonnú konštrukciu, ktorá by dávala do súvisu uznesenie o vznesení obvinenia a z neho vznikajúcu náhradu škody, nakoľko neexistuje skutočnosť, ktorá by odôvodňovala, že zrušenie rozhodnutia súdom má za následok nezákonnosť všetkých úkonov. Návrh považoval za nedôvodný. Zároveň uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal konkrétne skutočnosti odôvodňujúce nemajetkovú ujmu, nakoľko z výpovede svedkov takéto konkrétne skutočnosti nevyplývajú, ide len o skutočnosti všeobecné.

19. Zároveň právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, keďže ide o kumulované trestné stíhanie mal za to, že samostatne dané trestné stíhanie malo minimálne dôsledky, ak vôbec nejaké i vzhľadom na poukazovanie na verejnú mienku, či už obyvateľov obce, spolupracovníkov alebo spolu pôsobiace orgány v rámci práce, uvedené nerozlišujú konkrétne, nevnímajú samotnú kumulovanosť ale menia svoje postoje na základe prvotných informácií o trestnom stíhaní, ktoré nastali už v roku 2003 toľž ak danému trestnému stíhaniu predchádzala väzba žalobcu.

20. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 20C/151/2013 zo dňa 23. 02. 2016, ktorý bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/135/2016-317 zo dňa 30. 11. 2017 potvrdený.

21. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 2Cdo/129/2019 zo dňa 28. 07. 2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/135/2016 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20C/151/2013 a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že dovolací súd nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie vidí v absencii ozrejmenia, posúdenia a vyhodnotenia jednotlivých podstatných skutkových okolností ako aj v absencii vzájomného posúdenia týchto okolností, ktoré mali zásadný vplyv na rozhodnutia súdov. Z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu zároveň vyplýva, že súdy nevyhodnotili vplyv jednotlivých predchádzajúcich trestných konaní na nemajetkovú ujmu, resp. kumuláciu trestných konaní a ich previazanosť odmietli vziať do úvahy dôvodiac viazanosťou žalobnými dôvodmi v tomto konaní.

22. Žalobca zotrval na podanej žalobe s tým, že základ nároku je daný, lebo sa skutok nestal. Poukázal na rozhodnutie NS ČR č. k. 30Cdo/2586/2016 zo dňa 08. 11. 2016, ktoré uvádza, že s narastajúcim počtom trestných stíhaní sa zvyšuje miera utrpenia, subjektívne prežívané útrapy narastajú a je úlohou súdu tieto zhodnotiť a určiť mieru navýšenia s ohľadom na individuálne okolnosti prípadu poškodeným tvrdenú a preukázanú špecifickú ujmu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto konaním. Rozhodnutie NS ČR č. k. 30Cdo/2856/2015 uvádza, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci sa vznik nemajetkovej ujmy spravidla nepreukazuje, v konaní sa iba zisťuje, či sú dané objektívne dôvody, aby sa konkrétna osoba mohla cítiť poškodenou. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie NS SR č. k. 7Cdo/262/2015, v zmysle ktorého v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pri výkone verejnej moci uznesením o vznesení obvinenia pred 01. 01. 2013 nemožno aplikáciou § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. obmedzovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy hornými limitmi. Z rozhodnutia NS SR č. k. 2NCdo/2/2017 je na preukázanie, že žalobcovi bola priznaná nemajetková ujma 50 000 Eur za jeden deň zadržania. Rozhodnutím NS SR č. k. 1Cdo/133/2018 bola priznaná nemajetková ujma vo

výške 75 000 Eur. V zmysle Nálezu III.ÚS 754/2016 bodu 39 Nálezu sa nepovažuje za neprimerané odškodnenie väzby za mesiac vo výške 1 000 Eur a trestného stíhania za mesiac 620 Eur. Žalobca bol trestne stíhaný od 11. 05. 2005 do 16. 05. 2012, čo je sedem rokov a 84 mesiacov x 620 Eur je suma 52 080 Eur. V danom prípade neplatí limit a nepreukazuje sa nemajetková ujma. Každé trestné stíhanie spôsobuje utrpenie a žaloba je v celom rozsahu dôvodná.

23. Žalobca v písomnom vyjadrení predložil prehľad trestných stíhaní začatých pred májom 2005 a po máji 2005 a zároveň predložil právoplatné rozhodnutia súdov vo veciach, kde mu boli priznané v súvislosti s trestným stíhaním náhrady nemajetkovej ujmy. Do mája 2005 boli voči nemu začaté trestné stíhanie:

- Uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Žilina, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003 zo dňa 02. 12. 2003 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ Žilina, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003 zo dňa 03. 12. 2003 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením vyšetrovateľa PZ Krajského úradu justičnej polície PZ Žilina, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003 zo dňa 09. 12. 2003 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením policajného orgánu Ministerstva vnútra SR, Úrad inšpekčnej služby PZ, Odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite Bratislava, ČTS:H./KOK-2003 zo dňa 18. 12. 2003 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením vyšetrovateľa PZ Krajského úradu justičnej a kriminálnej polície Žilina, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003 zo dňa 03. 02. 2004 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestný čin obmedzovania osobnej slobody.

- Uznesením policajného orgánu Ministerstva vnútra SR, Úrad inšpekčnej služby PZ, Odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite, ČTS:UIS-2/KOK-2004 zo dňa 27. 02. 2004 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestný čin obmedzovania osobnej slobody, vec bola spojená pod ČVS:KUJP-88/OVVK-2003.

- Uznesením policajného orgánu Ministerstva vnútra SR, Úrad inšpekčnej služby PZ, Odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite Bratislava, ČTS:UIS-7/KOK-2004 zo dňa 27. 02. 2004 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 6T/138/2005 zo dňa 29. 07. 2013 bolo trestné stíhanie zastavené.

24. Väzobne bol stíhaný od 04. 12. 2003 do 25. 08. 2004. Po máji 2005 boli voči nemu začaté trestné stíhanie:

- Uznesením vyšetrovateľa PZ Ministerstva vnútra, Úrad inšpekčnej služby PZ, Inšpekčný odbor Východ v Košiciach, ČVS:UIS-67/IOV-V-2006 zo dňa 07. 04. 2006 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

- Uznesením vyšetrovateľa PZ Ministerstva vnútra, Úrad inšpekčnej služby PZ, Inšpekčný odbor Východ v Košiciach, ČVS:UIS-99/IOV-V-2006 zo dňa 11. 05. 2006 mu bolo vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa.

25. Väzobne bol stíhaný od 07. 04. 2006 do 02. 05. 2006, ani v jednej veci nebol uznaný za vinného. Náhrada nemajetkovej ujmy mu bola právoplatne priznaná rozsudkom Okresného súdu Košice I. č. k. 40C/203/2011 zo dňa 21. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/320/2018 zo dňa 26. 05. 2020 a rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 25C/34/2012 zo dňa 18. 09. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/26/2019 zo dňa 28. 02. 2020.

26. Žalovaný v písomnom vyjadrení po rozhodnutí súdov uviedol, že žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Eur s úrokom z omeškania a náklady právneho zastúpenia v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody vo výške 760,01 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 17. 04. 2013 do zaplatenia titulom nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, za ktoré považuje uznesenie vyšetrovateľa Prezídia PZ, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii – Stred v Banskej Bystrici, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005.

27. Žalovaný nárok neuznáva. Má za to, že si ho žalobca uplatňuje nedôvodne. Vznik nemajetkovej ujmy odôvodňuje tým, že vedenie trestného stíhania zasiahlo do jeho súkromného a osobného života, jeho cti a dobrej povesti. Trestné stíhanie, ktoré ukázalo sa ako nezákonné a nepravdivé informácie o jeho osobe vrhli na jeho osobu vysoko negatívny tieň ho poškodili a poškodzujú dodnes v profesionálnom aj v súkromnom živote. Trestným stíhaním trpela a trpí jeho občianska česť, dôstojnosť, dôveryhodnosť, nielen vo vzťahu k PZ, jeho rodine, ostatným spoluobčanom, ale aj vo vzťahu k širokému okoliu, v ktorom sa pohyboval, pohybuje a bol a je známy. Deti a manželka prežívali depresívne stavy, došlo k negácii možnosti jeho uplatnenia sa v profesionálnom, verejnom a osobnom živote (nesplnenie podmienok pre uplatnenie sa v práci, súkromnej bezpečnostnej službe). V čase podania žaloby mal problém plnohodnotne sa uplatniť na pracovnom trhu aj keď bol spod obžaloby oslobodený. Stratil vážnosť, česť a úctu, ktorú požíval v súkromí, na verejnosti a v profesionálnom živote. Tieto okolnosti sa negatívne prejavili aj na zdravotnom stave manželky a detí. Žalobca uviedol, že sa profesionálne a spoločensky stal nepoužiteľným a nežiaducim. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, resp. jednotlivé vyššie opísané skutočnosti, príčinnú súvislosť medzi touto ujmomou a ním označeným nezákonným rozhodnutím. Všetky skutočnosti, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy sú v rovine jeho subjektívnych tvrdení, ktoré nie sú podložené žiadnym objektívnym dôkazom. Jeho tvrdenia sú vo forme všeobecných konštatovaní a záverov bez uvádzania konkrétnych skutočností, bez uvedenia toho, ako práve toto konkrétne trestné stíhanie malo vplyv na vznik nemajetkovej ujmy. Nie je zrejmé, akým spôsobom a na základe čoho dospel k záveru, že nemajetkovej ujme zodpovedá náhrada vo výške 100 000 Eur. V rovine relevantným dôkazom nepodložených a všeobecných tvrdení sú aj vyjadrenia žalobcu o negatívnom dopade trestného stíhania na jeho vážnosť a česť. Neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť takúto ujmu v súkromnom živote, jeho dobrej povesti a cti. Nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré prispeli k zhoršeniu zdravotného a duševného stavu rodinných príslušníkov v dôsledku trestného stíhania jeho osoby. Nepreukázal vplyv tohto konkrétneho trestného stíhania na jeho profesionálny a pracovný život, keď už z predchádzajúceho vykonaného dokazovania vyplynulo, že negatívne vnímanie kolegov žalobcu súviselo s jeho vážobným stíhaním, ktoré bolo už v predchádzajúcom období. Jeho tvrdenia o profesionálnej nepoužiteľnosti nekorešpondujú so skutočnosťou, že už v roku 2010 v čase, keď bol ešte trestne stíhaný na základe uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 11. 05. 2005 bol zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva a roku 2014 za starostu obce, ktorým je až doposiaľ, čo napovedá, že práve toto trestné stíhanie nemohlo mať negatívny dopad na jeho dobrú povesť, keď mu občania obce, v ktorej žil počas trestného stíhania prejavili dôveru.

28. Nemajetková ujma musí mať určitú intenzitu a musí znamenať zmenu v osobnom, profesionálnom a rodinnom živote poškodeného po nastaní skutočnosti, ktorá ju spôsobila. Dôležitým aspektom je vyhodnotenie závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Zostávajú pochybnosti o existencii, najmä o intenzite vyššie uvedených následkov, ktoré malo práve toto trestné stíhanie u žalobcu vyvolať, keď v žalobe neuvádza žiadne konkrétne skutočnosti o vzniku nemajetkovej ujmy spôsobenej práve daným trestným stíhaním. Neuviedol žiadny relevantný dôkaz na preukázanie svojich tvrdení ani skutočností na posúdenie výšky nemajetkovej ujmy. Poukázal na rozhodnutie NS SR č. k. 6MCdo/16/2012 zo dňa 30. 10. 2013. Žalobou uplatňovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalovaný považoval za neprimeranú v porovnaní s úpravou odškodňovania obetí trestných činov a so zákonnými limitmi náhrady nemajetkovej ujmy, ktoré táto právna úprava umožňuje priznať obetiam trestných činov. S poukazom na uvedené rozhodnutie NS SR nie je výška nemajetkovej ujmy záležitosťou voľnej úvahy, ktorá nepodlieha žiadnemu hodnoteniu. Jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Je potrebné vziať do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie napríklad zákon č. 274/2017 Z. z.. Povinnosť všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady po zohľadnení iných právnych predpisov Slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie ako aj Judikatúry Ústavného súdu a ESLP bola Najvyšším súdom SR opakovane zdôraznená aj v ďalších rozhodnutiach

napr. č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018, č. k. 7Cdo/100/2017 zo dňa 17. 10. 2018. Žalovaný mal za to, že žalobcovi z dôvodu ním konkrétne označeného nezákonného rozhodnutia nebola spôsobená ani len porovnateľná ujma s tou, ktorá vzniká v prípade smrteľného následku trestného činu alebo s morálnou škodou, ktorá vzniká obeti trestného činu proti ľudskej dôstojnosti. V prípade obetí násilných trestných činov dochádza nepochybne k závažnejším zásahom do ich zdravia, či dokonca života, preto je potrebné považovať za primerané, aby odškodnenie za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nebolo porovnateľné ako odškodnenie za trvalé následky na zdraví, či dokonca za ľudský život. Žalovaný poukázal na stanovisko občiansko-právneho obchodného kolégia NS ČR č. k. Cpjn/206/2010 zo dňa 13. 04. 2011, v zmysle ktorého sa základná suma, z ktorej sa pri určovaní výšky primeraného zadostučinenia vychádza pohybuje v rozmedzí medzi 15 000,-- Kč až 20 000,-- Kč (cca 600 Eur – 800 Eur) za jeden rok trestného stíhania.

29. Žalobca sa zároveň domáha odmeny za právne služby v súvislosti s uplatnením nároku v rámci predbežného prerokovania nároku vo výške 760,01 Eur. V zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

30. Žalobca na pojednávaní dňa 14. 09. 2023 uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu, navrhuje jej vyhovieť a má za to, že vykonaným dokazovaním a predloženými dôkazmi bol dostatočne preukázaný jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia. Bol opakovane trestne stíhaný, čo predstavovalo väčší zásah do jeho osobnostných práv a išlo o cielené konanie voči jeho osobe. Vo všetkých trestných stíhaniach bol oslobodený avšak aj vzhľadom na uplynutú dobu stále pociťuje i keď nie v takej intenzite následky aj daného konkrétneho trestného stíhania. Je mu to pripomínané verejnosťou, pracuje vo verejnej funkcii, ľudia majú prístup cez informačné systémy a sociálne siete dostať sa k informáciám o jeho osobe, s touto skutočnosťou je stále konfrontovaný. Čo sa týka jeho rodiny synovia, ktorí pracujú jeden na KR PZ Bratislava, druhý na OP Prešov sú opakovane konfrontovaní s tým, že ich otec je kriminálnik, konkrétne trestné stíhanie v zmysle ktorého sa v tomto konaní domáha nemajetkovej ujmy je vo výkazoch a registroch policajného zboru, kde je stále vedený ako páchatel.

31. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi pri výkone verejnej moci po a/ nezákonným rozhodnutím; podľa ods. 2 sa zodpovednosti podľa ods. 1 nemožno zbaviť.

32. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo v správnom konaní.

33. Podľa § 4 ods. 3 zákona ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa ods. 1 a 2 je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

34. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

35. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

36. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4

a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

37. Podľa § 17 ods. 2 zákona v prípade ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

38. V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy z nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii Stred v Banskej Bystrici ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005, ktorým bolo navrhovateľovi začaté trestné stíhanie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

39. Uznesením č. k. VPt 101/2005 Vyššej vojenskej prokuratúry Trenčín bola zamietnutá sťažnosť žalobcu proti uzneseniu zo dňa 11. 05. 2005, pretože nie je dôvodná.

40. Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica dňa 15. 12. 2005 podal obžalobu na žalobcu pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

41. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 5T/165/2005 zo dňa 07. 04. 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 1TO/100/2011 zo dňa 16. 05. 2012 bol žalobca oslobodený spod obžaloby vojenského obvodného prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

42. Tieto skutočnosti v konaní neboli sporné.

43. V konaní bola sporná skutočnosť, ktorá organizačná zložka koná v mene Slovenskej republiky, keďže zástupcovia za ministerstvá, a to Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR a Generálnu prokuratúru SR ako organizačné zložky, ktoré konajú v mene štátu trvali na vyjadreniach, že nie sú oprávnení konať v mene štátu s poukazom na ustanovenia § 4 zákona č. 514/2003 Z. z.

44. Súd na pojednávaní dňa 20. 11. 2014 vyslovil právny názor, že organizačnou zložkou konajúcou v mene štátu je Generálna prokuratúra SR i napriek jej námietkam.

45. Súd poukazuje na rozsudok NS SR zo dňa 14. 10. 2015 č. k. 8Cdo/289/2014 „ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ alebo povereného príslušníka PZ a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrad škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z. z. je od 01. 01. 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky“. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti. Súd mal potom za to, že správne konal s organizačnou zložkou za SR Generálnou prokuratúrou i vzhľadom na jej námietku, že žalobca podal žiadosť na predbežné prerokovanie nároku na Ministerstvo vnútra SR a preto má konať daná organizačná zložka, uvedené platilo do 31. 12. 2012, kedy zákonom č. 412/2012 Z. z. bolo zmenené ustanovenie § 4 ods. 1 a v danej veci prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu a preto koná v mene štátu organizačná zložka Generálna prokuratúra SR a keďže právna úprava účinná od 01. 01. 2013 neobsahuje prechodné ustanovenia k uvedenému platí pre určenie príslušného orgánu zásada neskorší zákon ruší skorší. Uvedené je prejavom základnej zásady uplatňovanej v procesnom práve, podľa ktorej na procesné úkony v súdnom konaní sa zásadne aplikuje procesné právo platné a účinné v čase uskutočnenia procesného úkonu.

46. Súd mal za to, že žalobca splnil zákonnú podmienku, a to podľa § 15 a podal žiadosť na predbežné prerokovanie nároku na Ministerstve vnútra SR, súd však vzhľadom na § 15 ods. 2 a vyššie uvedený právny názor ohľadne organizačnej zložky, ktorá koná za štát mal za to, že túto podmienku splnil. Nemôže ísť na ťarchu žalobcu, že Ministerstvo vnútra SR túto žiadosť nepostúpilo príslušnému orgánu, a to Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, keďže návrh žalobcu bol podaný už za účinnosti zákona č. 412/2012 Z. z.

47. V prípade, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím uhrádza sa nemajetková ujma a súd musí mať pre jej priznanie preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie nie je postačujúce predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých navrhovateľovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti. Zodpovednosť za nemajetkovú ujmu vyžaduje k vzniku sankcie vo forme náhrady v peniazoch splnenie hmotnoprávných predpokladov, a to právne kvalifikovaná skutočnosť chápaná zhodne ako pri zodpovednosti za škodu, ujma na osobnosti, ktorá vznikla vo vzťahu, ku ktorej iba samotné konštatovanie práva nie je dostatočný zadostučinením a nemožno ju uspokojiť inak a príčinná súvislosť medzi kvalifikovanou skutočnosťou a ujmou.

48. V konaní nebolo sporné, že si žalobca uplatňuje nemajetkovú ujmu z vyššie citovaného nezákonného rozhodnutia, keďže bol oslobodený spod obžaloby a zároveň splnil všetky podmienky v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. s poukazom na § 6 ods. 2 a § 15.

49. V konaní súd zistil, že Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 13C/131/2013-91 zo dňa 25. 11. 2013 priznal žalobcovi náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to uznesením ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005, t. j. totožným nezákonným rozhodnutím vo výške 5795,41 Eur s úrokom z omeškania ako trovy obhajoby v trestnom konaní, zároveň náklady spojené s uplatnením nároku a úrok z omeškania.

50. Žalobca predložil do konania prehľad jednotlivých nárokov, ktoré si uplatnil jednak v súvislosti s trestným stíhaním podľa zákona č. 58/1969 Zb. a zákona č. 514/2003 a zároveň v súvislosti s medializáciou nepravdivých informácií o jeho osobe žaloby na ochranu osobnosti. Súd zistil, že žalobcovi boli vznesené obvinenia uzneseniami ČVS:UIS-99/IOV-V-2006, ČVS:67/IOV-V-2006, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004, ČTS:H./KOK-2003, ČTS:UIS-2/KOK-2004, ČTS:UIS-7/KOK-2004, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004, ČTS:H./KOK-2003, a to pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestný čin obmedzovania osobnej slobody formou spolupáchateľstva, pre trestný čin ublíženia na zdraví, trestný čin obmedzovania domovej slobody. Všetky konania sa skončili oslobodením spod obžaloby alebo zastavením trestného stíhania.

51. V predmetnom konaní sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy na základe uznesenia zo dňa 11. 05. 2005, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Náhrada nemajetkovej ujmy patrí poškodenému za splnenia, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Súd určuje výšku nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život, prostredie v ktorom žije a pracuje s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli v jeho spoločenskom uplatnení. Je nepochybné, že trestným stíhaním došlo k zásahu do osobnosti navrhovateľa, jeho súkromia, rodinných väzieb a že satisfakcia má zmierniť prežitý stres, pocit bezmocnosti, narušenie viery v spravodlivosť, neistotu, úzkosť.

52. Žalobca v konaní preukázal predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, a to existenciu nezákonného rozhodnutia týkajúceho sa jeho trestného stíhania, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím. Súd mal za to, že v danom prípade samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. V konaní bola sporná nemajetková ujma a výška uplatnenej nemajetkovej ujmy žalobcom.

53. V uznesení č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018 Najvyšší súd SR uviedol, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť zohľadnená aj judikatúra ESLP. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti, pri určovaní výšky treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti a musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy. Zákon č. 215/2006 Z. z. v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola

spôsobená smrť má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, pri trestnom čine znásilnenia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške 10-násobku minimálnej mzdy.

54. V rozhodnutí NS SR č. k. 7Cdo/100/2017 zo dňa 17. 10. 2018 bola riešená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na ustanovenie § 17, v ktorom súd riešil, či ustanovenie § 17 ods. 4 môže, resp. nemôže sa vzťahovať na právne vzťahy založené pred 01. 01. 2013. Stotožnil sa so záverom senátu 3C vyslovenom v uznesení č. k. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018 a Najvyšší súd SR dospel k záveru, že na záveroch Najvyššieho súdu SR o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie ako aj judikatúry Ústavného súdu SR a EŠLP ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nezmenili nič ani zákon č. 517/2008 Z. z. ani zákon č. 412/2012 Z. z.. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním už v nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí EŠLP. Podľa názoru EŠLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). EŠLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy a výška náhrady musí zohľadňovať výšku priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti. Pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napríklad *Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko*).

55. Právo žalobcu na náhradu škody vzniklo momentom vydania nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 11. 05. 2005 s tým, že v danej veci mal súd za to, že je potrebné aplikovať ustanovenia § 17 v znení k tomuto dátumu. Zákonom č. 517/2008 Z. z. bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z. z. tak, že § 17 bol doplnený odsekmi upravujúcimi určenie kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje a zavedenie mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktorá sa bude odvíjať od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Novela zákona č. 514/2003 Z. z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z. z. účinného od 01. 01. 2013, ktorým v § 17 došlo k zavedeniu limitu výšky náhrady nemajetkovej ujmy neobsahovala prechodné ustanovenia a Najvyšší súd SR konštatoval, že k definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (Pl. ÚS 16/1995). Právo poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy vzniká momentom vydania nezákonného rozhodnutia bez ohľadu na to, že žalovateľným nárokom sa stáva až po splnení ďalších podmienok napríklad oslobodenie obžalovaného. Preto aplikovať ustanovenie § 17 v zmysle Novelu zákona č. 412/2012 Z. z. na prípady, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané pred 01. 01. 2013 by znamenalo pripustiť, že hoci v čase pred nadobudnutím účinnosti novely vzniklo poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššej výške, toto jeho právo v časti prevyšujúcej horný limit zavedený novelou zaniklo dňom jej účinnosti. Takýto prístup by popieral nielen princíp úplného odškodnenia, ale spôsobovalo by aj neprípustné odňatie už existujúceho práva, zásah do legitímnej nádeje poškodeného na satisfakciu a bol by porušený zákaz retroaktivity.

56. Súd mal v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy preukázané, že žalobca bol trestne stíhaný od 11. 05. 2005 do 16. 05. 2012 (85 mesiacov) na základe nezákonného rozhodnutia uznesenia vyšetrovateľa Prezídia PZ Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. 05. 2005. Je nepochybné, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozhodnutím súdu (Nález I.ÚS ČR 554/2004 zo dňa 31. 03. 2005). Žalobca do roku 2003 nemal žiadne problémy, dosahoval v práci špičkové výsledky, nepravdivé informácie o jeho osobe vrhli na jeho osobu vysoko negatívny tieň, poškodili ho a poškodzujú dodnes v súkromnom aj v profesionálnom živote. Trestným stíhaním trpela jeho občianska česť, dôstojnosť, dôveryhodnosť, nielen vo vzťahu

k policajnému zboru, jeho rodine, ostatným spoluobčanom, ale aj vo vzťahu k širokému okoliu, kde sa pohyboval, pohybuje a je známy. Deti a manželka prežívali depresívne stavy, došlo k negácii možnosti jeho uplatnenia v profesionálnom, verejnom a osobnom živote aj v čase podania žaloby mal problémy plnohodnotne sa uplatniť na pracovnom trhu aj keď bol spod obžaloby oslobodený. Stratil svoju vážnosť, česť a úctu, ktorú požíval v súkromí, na verejnosti a v profesionálnom živote. Tieto okolnosti sa negatívne prejavili tak na zdravotnom stave manželky a žalobca sa profesionálne a spoločensky stal nepoužiteľným a nežiaducim.

57. Pokiaľ boli v konaní vypočutí rodinní príslušníci a svedkovia vyjadrovali sa k trestným stíhaniam. Uvádžali, že tieto prebiehali už od roku 2003. Svedkyňa B. I. J. uviedla, že intenzita odcudzovania, konania žalobcu kulminovala po jeho prvej väzbe, zvyšovala sa po skončení väzby, zotrval na pozícii policajta a nenávisť sa vystupňovala v roku 2006 až kým nebol prepustený z polície. Svedkovia uvádzajú, že vedomosť o stíhaniach majú z médií alebo z okolia. Uvádžali, že majú vedomosť, že bol zvolený za starostu Obce Pečovská Nová Ves. V čase, keď ho poznali mal povest' policajta, ktorý má niečo odrobené, kolegovia si ho vážili, bol rešpektovaný. Potvrdili, že trestné stíhanie spôsobilo rozvrat jeho pracovného života, pretože kariéru, ktorú si budoval, o ňu prišiel. Svedkovia väčšinou mali vedomosť, že bol oslobodený a trestné stíhanie boli ukončené v prospech žalobcu. Svedok K. A. L. vo výpovedi uviedol, že žalobcu pozná osem rokov, nevníma ho, že by mal zlú povest', počul, že bol trestne stíhaný, konkrétne sa vyjadriť nevedel. Je pravdou, že v čase, keď bol vo väzbe boli prejavy, keď sa spoluobčania vyjadrovali, že je basman. Tiež potvrdil, že má vedomosť, že nebol odsúdený. Uviedol, že negatívne vnímanie kolegov žalobcu súviselo s jeho väzobným stíhaním.

58. Svedok B. M. uviedol, že povest' žalobcu sa zlepšila potom ako sa stal starostom obce, dovtedy bola zlá. On je s ním v priateľskom vzťahu, má vedomosť o trestných stíhaniach, bližšie sa k nim vyjadriť nevedel. Potvrdil, že ľudia na futbale na neho ukazovali prstom. Uviedol, že po informáciách z médií stratil rešpekt k jeho osobe a zhoršil sa ich priateľský vzťah, prestal mu dôverovať. Vyjadroval sa k medializácii osoby navrhovateľa. Svedkovia vypočutí dožadovanými súdmi v podstate potvrdili, že majú vedomosť o tom, že žalobca bol trestne stíhaný, nevedeli uviesť o aké konkrétne trestné stíhanie išlo. Uviedli, že o trestných stíhaniach mali vedomosť iba z médií alebo zo styku s občanmi obce. Potvrdili, že žalobca stratil dôveru, pretože nebolo spoločensky vhodné sa s ním stretávať. Svedok K. N. F. uviedol, že je bývalý kolega žalobcu, boli spoločne trestne stíhaný. Potvrdil, že dosahoval výnimočné pracovné výsledky a bol jeden z najlepších príslušníkov v tom čase na útvare, svedomitý, čestný a spravodlivý. Má vedomosť o jeho trestných stíhaniach, keďže ich bolo niekoľko. Tiež bol súčasťou týchto trestných stíhaní ako spolupáchateľ, nielen trestné stíhanie ale aj medializácia, keďže to bolo zverejňované v televízii, tlači, malo negatívny vplyv jednak na osobný a rodinný život žalobcu. Určité obdobie bol nezamestnaný, musel si požičiavať peniaze ťažko si hľadal prácu. Svedok uviedol, že uvedené sa začalo od roku 2003 až 2004 ako sa začala medializácia. Má vedomosť, že žalobca bol oslobodený, že má čistý register trestov.

59. Manželka žalobcu uviedla v konaní, že manžel bol v roku 2003 vzatý do väzby, kde bol asi trištvrte roka, potom nastúpil do zamestnania, začala mu veriť, začali odznova aj kvôli deťom. V roku 2005 vo večerných správach prebehla informácia, že mu bolo vznesené obvinenie, dozvedela sa o tom z médií, bolo to o to ťažšie, že začali nanovo. Žalobca bol stále policajtom, prestal chodiť na futbal, prerušili všetky väzby, či s rodinou alebo kamarátmi, prejavilo sa to aj u detí. Tiež sa na neho hnevala, že išiel do predvolebnej kampane, pretože sa oživil určité veci. Pokiaľ bol zvolený za starostu obce bolo to za to, že chodil z domu do domu, vysvetľoval, že chce kandidovať ako nezávislý kandidát. Svedkyňa nevedela uviesť rozdiel medzi zásahom od roku 2003 a v roku 2005, len uviedla, že v roku 2005 do toho vošli O. a manželovo obvinenie bolo o to intenzívnejšie. Opakovane bol vo väzbe v roku 2006 čo opakovane zhoršilo celé spolužitie.

60. Syn žalobcu ako svedok uviedol, že v roku 2005 mal 18 rokov a študoval na strednej škole v A., kde denne dochádzal. Po návrate otca z väzby medzi rodičmi bola väčšia hádka, otec v tom čase chcel byť sám, nedalo sa s ním rozprávať. Uviedol, že to väčšinou vnímal cez hádku rodičov, cez výčitky matky. On to skôr vnímal od okolia, kamarátov, kde sa v dedine zvykli stretávať, keď ho napríklad nepozdravili alebo nechceli s ním tráviť čas. Uvedené začalo v čase, keď bol otec vo väzbe. Uviedol, že je päť a pol roka mimo obce, vždy ako rodina držali spolu, chodievali na výlety, k známym. Zmenilo sa to, nikam nechodia ani ich nikto nenavštevuje. Uviedol, že pracuje päť rokov ako policajt v Bratislave. Zároveň uviedol, že v podstate od začatia trestného stíhanie otca išlo o nabaľovanie, vždy niečo nové pribudlo, vynorili sa spomienky, pribúdali nové skutočnosti.

61. Súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy a poukazuje na rozsudok NS ČR č. k. 30Cdo/2586/2016 zo dňa 08. 11. 2016, v zmysle ktorého ak bol obvinený stíhaný vo viacerých trestných konaniach pre skutok obdobnej povahy, avšak odlišný v časových súvislostiach nie je tým vylúčený vznik nemajetkovej ujmy za každé z takýchto konaní, ktoré nebolo ukončené odsúdením.

62. Možno prisvedčiť názoru, že s narastajúcim počtom trestných konaní, ktoré sa následne končia zastavením, resp. oslobodením spod obžaloby subjektívne prežívané útrapy narastajú a je úlohou súdu tieto zhodnotiť a určiť mieru navýšenia s ohľadom na individuálne okolnosti prípadu poškodeným tvrdenú a preukázanú špecifickú ujmu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto konaním. V konaní bolo zistené, že voči žalobcovi prebiehali viaceré trestné stíhania. Tak ako vyplýva z bodu 23 a z bodu 24 predmetného rozsudku, ktoré boli vznesené opakovane pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Súd zároveň poukazuje na dobu nezákonného trestného stíhania (7 rokov a 84 mesiacov) z čoho je nepochybné, že došlo k ujme na právach žalobcu daným trestným stíhaním, kde je pravdou, že sa prelínalo aj s ďalšími trestnými stíhaniami avšak na dobu jeho trvania nemožno prisvedčiť argumentácii žalovaného, ktorý jednak sponchyboval, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, že ide len o tvrdenia, zároveň sponchyboval intenzitu nemajetkovej ujmy a zásah do osobného, profesionálneho a rodinného života a uvedené tvrdenia nepreukázal. To, že k zásahu došlo vyplýva aj z výsluchu svedkov vyššie uvedených ako aj výsluchu žalobcu, ktorý napriek početným trestným stíhaniam nebol odsúdený. Vo všetkých trestných stíhaniach bol oslobodený a tak ako vyplynulo z jeho výpovede i napriek uplynutej dobe i napriek skutočnosti, že je vo verejnej funkcii majú ľudia prístup cez informačné systémy a sociálne siete k informáciám o jeho osobe a opakovane je s týmito skutočnosťami konfrontovaný. Súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, ktoré trvalo od 11. 05. 2005 do 16. 05. 2012 spolu vo výške 18 800 Eur za 85 mesiacov trestného stíhania tak, že súd priznal žalobcovi za prvých 32 mesiacov trestného stíhania nižšiu sumu, a to mesačne vo výške 150 Eur a za ďalšie mesiace trestného stíhania v počte 53 mesiacov priznal 250 Eur mesačne s poukazom na judikatúru, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť dobu trvania nezákonného stíhania a bolo by nesprávne, ak by počiatočná doba konania bola odškodňovaná v rovnakej výške ako doba, ktorá ju presahuje. Najvyšší súd SR pokladá za rozumné, aby prvé dva roky boli ohodnotené sumou o polovicu nižšie a je potrebné prihliadnúť vždy k celkovej dobe nezákonného konania (Stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia NS ČR zo dňa 13. 04. 2011 sp. zn. Cpjn 206/2010. Súd mal za to, že takto priznaná výška nemajetkovej ujmy zodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti, je adekvátna, primeraná i s poukazom na zákon č. 215/2006 Z. z., v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, pri trestnom čine znásilnenia za spôsobenú morálnu škodu sa stanovuje limit odškodnenia 10-násobku minimálnej mzdy.

63. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, keďže sa žalobca domáhal nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Eur s tým, že takáto výška nemajetkovej ujmy nie je primeraná s poukazom na zistený skutkový stav a zároveň nezodpovedá všeobecnej predstave spravodlivosti.

64. Súd zamietol žalobu žalobcu aj v časti, ktorou si uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 760,01 Eur s úrokom z omeškania v zmysle § 121 ods. 3 OZ ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky v súvislosti s uplatnením náhrady škody v rámci predbežného prerokovania nároku z hodnoty 100 000 Eur, čo podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za jeden úkon právnej služby je 625,71 Eur a 7,63 Eur paušál a pri vykonanom úkone to predstavuje sumu 625,71 Eur + 7,63 Eur + 20 % DPH. Podľa ustanovenia § 18 ods. 3 Zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Z tohto dôvodu súd v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

65. Súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania, tak ako vyplýva z výrokovej časti rozhodnutia vo výške 8,75 % z priznanej sumy od 17. 04. 2013 do zaplatenia podľa § 517 ods. 2 OZ ako sankciu zo zákona za neplnenie povinnosti plniť včas a riadne s tým, že žalobca požiadal listom zo dňa 15. 10. 2012 SR o predbežné prerokovanie nároku s tým, že žalovanému bolo podanie doručené dňa 16. 10. 2012 šesťmesačná lehota uplynula dňa 16. 04. 2013 a preto dňom nasledujúcim je žalovaný v omeškaní.

66. Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov tohto konania z priznanej sumy s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP ako úspešnej strane sporu s tým že súd aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Z povahy nároku vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu a je spravodlivé,

aby až súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. Zásada úspechu v konaní sa uplatňuje na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Pri rozhodovaní o náhrade trov je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (uznesenie ÚS SR 56/2017 zo dňa 08. 02. 2017, Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 475/2018 zo dňa 04. 02. 2021).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštneho predpisu.